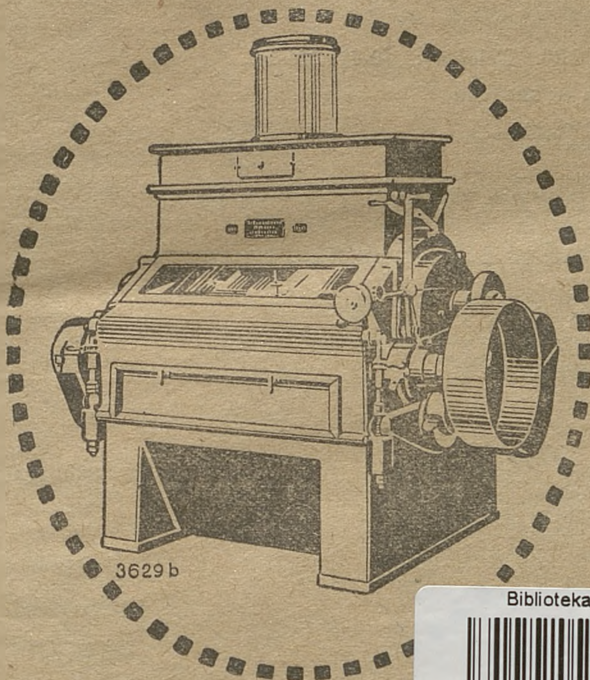
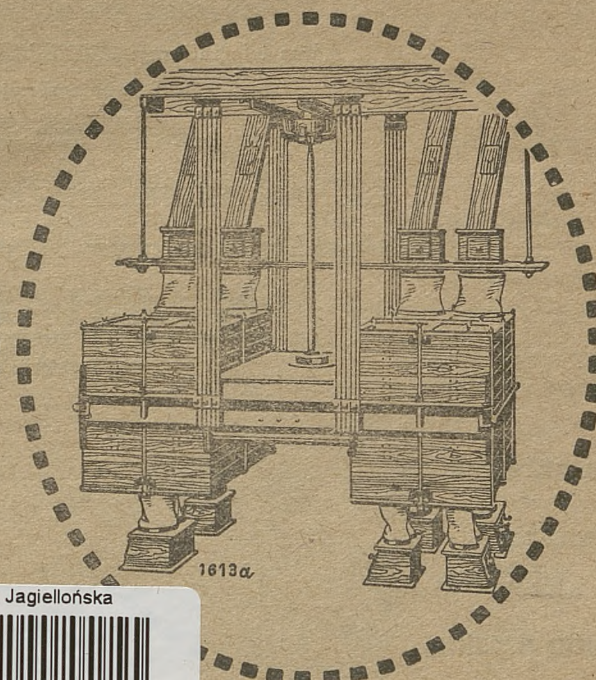
Zakłady Budowy Młynów i Fabryka Maszyn

Amme-Luther-Zakłady w Brunświku

Dddział: Amme, Giesecke i Konegen w Brunświku
Luther, w Brunświku

Jeneralne przedstawicielstwo na Polskę:

INŻYNIER W. NIEMANN

WARSZAWA, UL. CHŁODNA 26 m. 6. TELEFON 283-20

ADRES TELEGRAFICZNY: **Muehlenbau — Warszawa.**

Budowa i przebudowa młynów wszelkich typów. Budowa spichrzów, silosów zbożowych, suszarni, transporterów, tak meohanicznych, jak pneumatycznych. Turbiny wodne dla wszystkich spadów i wydajności. Urządzenia olejarń.

Wszelkie maszyny młyńskie światowej marki „Miag“

OGŁOSZENIE

Komisja przetargowa przy Warszawskim Urzędzie wojewódzkim sprzedawać będzie, poczynając od dnia 7 lutego bieżącego 1927 roku młyny i inne drobne nieruchomości państwowe.

Bliższe szczegóły
w Monitorze Polskim
Nr. 2 z dnia 4 stycznia 1927 roku.

Rok IX. 15 stycznia 1927 r. Nr. 1

MŁYNARZ POLSKI

ORGAN ZWIĄZKU MŁYNARZY POLSKICH

WYCHODZI DWA RAZY MIESIĘCZNIE | REDAKCJA I ADMINISTRACJA: WARSZAWA, N.-ŚWIAT 70

Redaktor przyjmuje codziennie od godz. 11 do 2 pp. Administracja czynna od godz. 10 do 3 pp.

WARUNKI PRENUMERATY: Dla członków Zw. Mł. Pol. kwart. 4 zł. Dla nie członków " 6 "	Ogłoszenia przyjmuje Redakcja „Młynarza Polskiego" Nowy-Świat 70, tel. 277-45.	NUMER NASZEGO KONTA w P. K. O. 1615

Serdeczne Życzenia Noworoczne wszystkim Zarządom Oddziałów, Członkom Związku, Czytelnikom i Przyjaciołom naszej organizacji przesyłamy w imieniu Związku Młynarzy Polskich i Redakcji

F. LEWANDOWSKI	*M. RUTKOWSKI*	*ST. PYTLEWSKI*
Redaktor „Młynarza Polskiego"	Dyrektor i członek Zarządu Gł. Związku Młynarzy	Prezes Zarządu Głównego Związku Młynarzy Polskich

Inż. Prof. ST. MAŁYSZCZYCKI

W sprawie budowy śpichlerzy zbożowych.

(Dokończenie)

Stosunkowy zaś wzrost kosztów budowy śpichlerzy samoprzewietrzających się jest w przybliżeniu następujący:

dla pojemn.	10.000 tonn ziarna, t. j.	1000 norm. wag.,	ok.	1.000.000 zł.
" "	5.000 " " "	500 " "	"	600.000 "
" "	2 000 " " "	200 " "	"	400.000 "
" "	1.000 " " "	100 " "	"	250.000 "
" "	500 " " "	50 " "	"	150.000 "
" "	250 " " "	25 " "	"	100.000 "

Zatem koszta instalacyjne dla 1-go normalnego wagonu (t. j. 10.000 kg. = 10 tonn) przechowywanego ziarna wynoszą w przybliżeniu:

przy pojemności śpichlerza	10.000 tonnowego	1.000 zł
" " "	5.000 "	1.200 "
" " "	2.000 "	2.000 "
" " "	1.000 "	2.500 "
" " "	500 "	3.000 "
" " "	250 "	4.000 "

Następnie należy zauważyć, że podane wyżej przybliżone koszta instalacyjne śpichlerzy samoprzewietrzających się zawierają w sobie, prócz całkowitych obudowań żelbetonowych, także kompletne urządzenia mechaniczne dla napełniania i wypróżniania komór ziarnowych, zarówno jak i dla oczyszczania i sztucznego przewietrzania ziarna, co przy ograniczaniu tu obsługi ręcznej tylko zasypu do kosza elewatorowego ziarna, dostarczanego do śpichlerza i do odbioru z rury spadowej wydawanego ze śpichlerza ziarna, zapewnia niezawodnie utrzymywanie jego w należycie dobrym stanie w ciągu dowolnie długiego czasu, poprawiając zarazem jego wartość sprzedażną przez wydzielanie z niego obcych zanieczyszczeń i doprowadzanie go do normalnej, nieszkodliwej więcej zawartości w nim wody.

Biorąc zaś to wszystko pod uwagę, co wyżej zostało nadmienionem, oraz dołączając do tego jeszcze dalsze korzyści, jakie osiągać się będzie przy przechowywaniu ziarna w solidnie zbudowanych śpichlerzach samoprzewietrzających się, t. j. poprawę wartości gatunkowej danego ziarna, sprowadzanego do magazynowania wprost z warsztatów rolnych, przyczem pozbywać się będzie zarazem **dotychczasowego nader kosztownego pośrednictwa w tym względzie, to wydające się pozornie, jako zbyt wielkie koszta instalacyjne tego typu śpichlerzy, opłacać się będą sowicie, przyjmując dla nich długoletnią amortyzację, a dla gospodarstwa krajowego i pośrednio także dla skarbowości państwowej, takie inwestycje przynosić będą tak wielkie korzyści materjalne, że sprawę tę należy uważać za taką, która wymaga bezzwłocznego wprowadzenia ją w życie.**

Ponieważ potrzeba tworzenia zapasów ziarn zbożowych nietylko dla wewnętrznego spożycia, lecz tak-

że i dla celów wywozowych, stała się obecnie nadzwyczaj aktualną, jak świadczą o tem odnośne rozważania od dłuższego czasu na posiedzeniach Rady Spożywców i Wydziału Aprowizacyjnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, zarówno jak i nader licznie pojawiające się artykuły w tej sprawie, pomieszczane w naszej prasie, więc należy przypuszczać, że sfery rządzące w naszym kraju przyłożą się z należytą energją do bezzwłocznego stworzenia potrzebnej do tego organiacji, opartej o Bank Gospodarstwa Krajowego i Państwowy Bank Rolny, oraz z udziałem związków komunalnych, spółdzielni spożywczych, syndykatów rolniczych i t. p.

Dotychczasowe ważniejsze koncepcje w tym kierunku sprowadzają się do tworzenia śpichlerzy dwóch typów, a mianowicie, małych, drewnianych bez urządzeń do czyszczenia ziarna, o pojemności 200 wagonów ziarna, w okolicach rolniczych, zwłaszcza na kresach wschodnich, oraz wielkich, t. zw. elewatorów zbożowych, z urządzeniami mechanicznemi dla czyszczenia i gatunkowania ziarna, o pojemności 1000 wagonów ziarna, budowanych w wielkich ośrodkach konsumcyjnych, któreby, w razie nadmiaru, t. j. zbędnego dla spożycia wewnętrznego i dla zasiewów, ziarna, służyły, jako magazyny eksportowe.

Odnośnie do wyżej podanego projektu budowy dwóch typów śpichlerzy, zauważa się przedewszystkiem, że budowa małych śpichlerzy bez urządzeń do czyszczenia i osuszania ziarna powinna być zasadniczo wykluczoną, jako niezabezpieczających od psucia się i niepoprawiających wartości sprzedażnej ziarna, a ograniczanie się znowu do dwóch tylko pojemności, t. j. 200 i 1000 wagonów, nie prowadzi do takiego rozmieszczenia ich po całym kraju, któreby odpowiadało należycie odnośnym potrzebom danych okolic. Co się zaś tyczy materjałów, z jakich należałoby budować śpichlerze, to ze względów na trwałość, bezpieczeństwo od ognia i najskuteczniejsze zabezpieczenie się od żywych szkodników zbożowych, wskazane jest tu w pierwszym rzędzie wyłączne stosowanie żelbetonu który po większej części kalkuluje się obecnie nawet taniej, aniżeli zwykłe mury ceglane; przytem zauważa się, że kanały powietrzne w komorach śpichlerzy samoprzewietrzających się wykonują się najlepiej i najtaniej z żelbetonu.

Praktyczne wykonanie projektu budowy śpichlerzy zbożowych powinno pozostać w rękach miejscowych sił technicznych, a potrzebne do tego kapitały znajdą się niewątpliwie także w kraju, o ile tylko Bank Gospodarstwa Krajowego i Państwowy Bank Rolny przyczynią się faktycznie do stworzenia odnośnej organizacji budowlanej i eksploatacyjnej, w połączeniu ze związkami rolnymi i spożywczymi, a to przez wypuszczanie amortyzacyjnych obligacji komunalnych, zabezpieczonych hipotecznie na danych objektach śpichlerzowych, oraz z gwarancją powyższych banków i przy opłacającym się dla kapitału prywatnego oprocentowaniu. Powierzanie zaś sprawy budowy śpichlerzy konsorcjum zagranicznym, co zostało już nawet zainicjonowanem przez Bank Gospodarstwa Krajowego, należy uważać za niewłaściwe, bo tym sposobem odbiera się duże pole pracy technikom krajowym i wprowadza się w uciążliwą zależność danego przedsiębiorstwa od zagranicy. Jeżeli zaś zachodzi faktyczna potrzeba pozyskania na dany cel kapitału zagranicznego, to wtedy nawet ten ostatni powinien być zupełnie uniezależniony od samej budowy odośnych objektów śpichlerzowych, które powinny być stanowczo budowane wyłącznie tylko we własnym zarządzie i podług planów, opracowanych przez krajowe siły fachowe, na podstawie najpraktyczniejszych wzorów zagranicznych.

Rozpoczęte zatem odnośne układy przez Bank Gospodarstwa Krajowego z amerykańską firmą — „Ulen et Comp", z którą nastąpiło sfinansowanie robót asenizacyjnych dla Częstochowy, Lublina, Radomia i Piotrkowa w wysokości 10.000.000 dolarów, przy wypuszczeniu 8-procentowych obligacyj komunalnych, zdeponowanych w bankach amerykańskich, po kursie 86% nominalnej ich wartości, zatem na zbyt niekorzystnych warunkach, powinny być dla sprawy budowy całej sieci elewatorów zbożowych na zupełnie innych zasadach finansowania poparte, a w szczególności jakikolwiek udział amerykańskich sił technicznych w projektowaniach i kierownictwie w budowie odnośnych śpichlerzy zbożowych powinien być zasadniczo wykluczony.

Do powyższego poglądu na daną sprawę należy nadmienić jeszcze, że chociaż Stany Zjednoczone Ameryki Północnej słyną oddawna swymi „elewatorami zbożowymi", znakomicie zorganizowanymi pod względem kontrolnym i handlowym, to jednak wewnętrzne urządzenia ich pod względem technicznym są już obecnie przestarzałe, a przytem są one zakrojone na takie skale, które dla naszych potrzeb krajowych są nieodpowiednie. Nowoczesne zaś urządzenia europejskie samoprzewietrzających się śpichlerzy zbożowych posiadają tak wszecstronne i poważne korzyści, że tylko na tego rodzaju typach należy oprzeć się i to tem więcej, że tak racjonalnie projektowanie, jak i należyte wykonywanie ich nie przedstawia takich trudności, któreby wymagały uciekanie się w tym względzie aż do pomocy obcych sił technicznych, a autor niniejszego artykułu, jako obeznany praktycznie z ustrojami tego najdoskonalszego typu śpichlerzy samoprzewietrzających się, gotów jest podjąć się współpracy dla stworzenia odnośnych projektów do budowy.

Dla ogólnej jeszcze orjentacji co do ilości ziarn zbożowych, jakie należałoby przechowywać w śpichlerzach dla całej Polski, przyjmując tegoroczne zbiory, t. j. w 1926/27 roku gospodarczym, posłużą następujace dane statystayczne*):

zbiory pszenicy obliczają się na:	1.367.300	tonn		
„ żyta „ „ „	5.234.600	„		
„ jęczmienia „ „ „	1.505.700	„		
„ owsa „ „ „	3.300.000	„	11.407.600	tonn

do obsiewu pszenicy potrzeba:	136.259	tonn		
„ „ żyta „	727.834	„		
„ „ jęczmienia „	173.557	„		
„ „ owsa „	419.991	„	1.457.641	tonn
pozostaje:			9.949.959	tonn

na wewn. spożycie pszen. potrzeba:	1.403.952	tonn		
„ „ „ żyta „	4.094 860	„		
„ „ „ jęczm. „	1.228.458	„		
„ „ „ owsa „	2.398.418	„	9.125.688	tonn
pozostała nadwyżka:			824.271	tonn

Ponieważ przeciętnie 75% zbiorów naszych idzie bezpośrednio na spożycie **ludności rolnej,** więc odnośna ilość ziarn zbożowych, wynosząca w danym roku gospodarczym: $\frac{9.125.688}{100} \times 75 = 6.844.266$ tonn, nie potrzebuje być magazynowaną w projektowanych śpichlerzach, a dla pozostałej tylko ilości ziarn zbożowych, idącej na spożycie reszty **ludności krajo-**

*) Według danych Gł. Urz. Statyst. z m. września r. ub.

wej, t. j. 9.125.688 — 6.844.266 = 2.281.422 tonn, oraz dla nadwyżki zbiorów, po odtrąceniu całego spożycia i zasiewu, t. j. 824.271 tonn, zatem ogółem — 2.281.422 + 824.271 = 3.105.693 tonn, zachodzi potrzeba wybudowania całej sieci śpichlerzy zbożowych, rozmieszczonych proporcjonalnie do potrzeb danych okolic w kraju.

Na podstawie zatem powyższej ogólnej orjentacji daje się określić w przybliżeniu sumaryczny koszt budowy potrzebnych dla całej Polski śpichlerzy zbożowych, przyjmując kolejne dostarczanie do nich ziarna przez 10 miesięcy w ciągu każdego roku, to znaczy, że ogólna stała pojemność ich powinna pomieszczać tylko 1/10 tej ilości ziarn zbożowych, jaka w ciągu całego roku postępować będzie do nich. Ponieważ całoroczną ilość ziarn zbożowych (na podstawie powyższego obliczenia), wymagająca przechowywania w śpichlerzach wynosi około 3.000.000 tonn, to stała pojemność ich oblicza się na 3.000.000 : 10 = 300.000 tonn, z których przykładowo można przyjąć około 200.000 tonn ziarna wywozowego zagranicę, a 100.000 tonn ziarna na spożycie wewnętrzne miast i ośrodków przemysłowych; odpowiednio też do tego, koszt śpichlerzy wywozowych wyniesie około 20.000.000 zł., a koszt śpichlerzy dla spożycia wewnętrznego— około 50.000.000 zł., zatem ogółem 70.000.000 zł., doliczając wreszcie około 30.000.000 zł. na dodatkowe koszta gruntów i budynków mieszkalnych, połączeń kolejowych i t. p., całkowity odnośny koszt instalacyjny oblicza się w przybliżeniu na około 100.000.000 zł., które mogłyby być rozłożone na 5 lat, t. j. po 20 miljonów zł. rocznie.

Dział Prawno-Informacyjny

KALENDARZYK PODATKOWY NA MIESIĄC STYCZEŃ 1927 ROKU.

Podatek przemysłowy od obrotu osiągniętego w m. grudniu 1926 r. dla przedsiębiorstw, obowiązanych do wpłat miesięcznych, płatny jest do dnia 15 stycznia, a w terminie ulgowym do dnia 29 stycznia.

Zaliczki za pierwsze 3 kwartały 1926 r. dla przedsiębiorstw, obowiązanych do wpłat kwartalnych płatne są z karą za zwłokę od dnia 15 po upływie terminu ulgowego.

Termin płatności zaliczki za IV kwartał r. ub. przypada do dnia 15 stycznai 1927 r., ulgowy do dnia 29 stycznia.

Świadectwa przemysłowe. Termin wykupu świadectw przemysłowych minął 31 grudnia 1926 r. Kategorje świadectw określa sam płatnik. Lustracja ma się rozpocząć od 2 stycznia. Kara za zwłokę pocznie biec od dnia 15 stycznia. Niezależnie od kary za zwłokę, już od 2 stycznia ten, kto prowadzi przedsiębiorstwo bez świadectwa przemysłowego, może ulec karze pieniężnej od 3- do 20-krotnej ceny za świadectwa.

Za prowadzenie przedsiębiorstwa ze świadectwem niższej kategorji, niż przepisana, władze skarbowe mogą nałożyć karę do wysokości 3-krotnej kwoty, stanowiącej różnicę między ceną właściwego a posiadanego świadectwa.

ZMIANA PODSTAWY OBLICZANIA SKŁADEK ROBOTNIKÓW NA RZECZ FUNDUSZU BEZROBOCIA.

Zgodnie z art. 7 ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia z dn. 18 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 650) wkładki zakładów pracy, zobowiązanych do zabezpieczenia robotników na wypadek bezrobocia, wynoszą 2% od każdorazowo wypłacanych zarobków z zastrzeżeniem, że najwyższą normę, stanowiącą podstawę do obliczenia wkładek jest 5 złotych dziennie.

Obecnie na podstawie rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej, z dn. 6.XII. 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 124, poz. 717) na wniosek Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia, wymieniona w art. 7 **najwyższa norma zarobku dziennego robotnika została podwyższona z 5 złotych na zł. 6 gr. 60 dziennie.**

Rozporządzenie to, zamieszczone w Dzienniku Ustaw z dn. 22 grudnia 1926 r. obowiązuje z dniem ogłoszenia. Przy obliczaniu wkładek na rzecz Funduszu Bezrobocia należy zatem, poczynając od **dnia 22 grudnia r. b. włącznie,** przy wyższych normach zarobku przyjmować za podstawę 6,6 złotych zarobku dziennego.

Jak wiadomo wkładki zakładów pracy do Funduszu Bezrobocia winny być wpłacane za każdy miesiąc zdołu najpóźniej do dnia 20 następnego miesiąca. W razie opóźnienia kara za zwłokę wynosi 5% za każdy rozpoczęty miesiąc (art. 7 i 36 ustawy z dn. 18.VII.1924 r.).

Zaznaczyć należy, że **najwyższa norma zarobku pracowników umysłowych** przy ubezpieczeniu na wypadek bezrobocia **nie została zmieniona i wynosi 8 złotych dziennie** (Art. 3, ust. z dn. 28.X. 1925 r. Dz. U. R. P. Nr. 120).

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ W SPRAWIE POBIERANIA W ROKU 1927 NADZWYCZAJNEGO 10%-GO DODATKU DO DANIN PUBLICZNYCH.

(Dz. Ust. Nr. 121 z dn. 15/XII.1926 r. poz. 697).

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 1927 r. **pobierany będzie** na cele równowagi budżetowej nadzwyczajny **dodatek w wysokości 10%** do uiszczanych w tym okresie podatków bezpośrednich, podatków pośrednich, opłat stemplowych, podatku spadkowego i od darowizn, jako też do wpłacanych, względnie przymusowo ściąganych zaległości wyżej wymienionych danin.

Powyższy dodatek **nie będzie pobierany** do podatku dochodowego, od uposażeń służbowych, podatku od lokali i placów niezabudowanych, podatku majątkowego, daniny lasowej, opłaty stemplowej od emisji akcji, opłat celnych jak również do dodatków samorządowych.

Dodatek 10%-wy również pobierany będzie w r. 1927 od uiszczanych w tym okresie danin, jako też do wpłacanych lub przymusowo ściąganych ich zaległości.

OBNIŻENIE STAWEK TARYFY OPŁAT DLA ZAKŁADU UBEZPIECZENIA OD WYPADKÓW WE LWOWIE NA DRUGĄ POŁOWĘ ROKU 1926 I NA CAŁY ROK 1927.

P. Minister Pracy i Opieki Społecznej decyzją z dnia 22 b. m. na mocy par. 16-ego ustawy z 1887 r. ustalonem ustawą z dnia 7 lipca 1926 r. (patrz „Młynarz Polski" Nr. 14—15 z dn. 15 sierpnia 1925 r.)

ustalił taryfę opłat dla Zakładu Ubezpieczenia od wypadków we Lwowie za czas **od 1 lipca 1926 r. do 31 grudnia 1926 r.** w wysokości: dla I klasy niebezpieczeństw **0,06 zł.**, dla 100-ej klasy niebezpieczeństw **6 zł.** (poprzednio stawki wynosiły w I kl. 0,07, a w 100-ej 7 zł.).

Natomiast **na rok 1927-y** ustalono taryfę w wysokości: dla I klasy niebezpieczeństw **0,05 zł.**, dla 100-ej klasy niebezpieczeństw **5 złotych.**

O PRZEDŁUŻENIU TERMINÓW WEKSLOWYCH W OKRĘGU SĄDÓW APELACYJNYCH W WARSZAWIE I LUBLINIE.

W okręgu Sądu apelacyjnego w Warszawie terminy do wykonania praw wekslowych, nie wyłączając zapozwania dłużników wekslowych przed upływem 5-letniego terminu wskazanego w art. 189 K. H., które nie upłynęły dnia 31 lipca 1914 r. i zostały przedłużone do dnia 31 grudnia 1926 — na zasadzie rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 17 września 1926 r. **przedłuża się do 30 czerwca 1927.**

W okręgu Sądu apelacyjnego w Lublinie terminy do zapozwania indosantów tudzież do urzeczywistnienia prawa regresu przedłużonego do dnia 31 grudnia 1926 r. na zasadzie rozporządzenia Rady Ministrów z dni. 17 września 1926 r., względem weksli wystawionych przed dniem 1 listopada 1915 roku przedłuża się do dnia 30 czerwca 1927 roku.

NOWA TARYFA OPŁAT STEMPLOWYCH WESZŁA W ŻYCIE OD DNIA 1 STYCZNIA 1927 R.

Nowa taryfa o opłatach stemplowych z dnia 1 lipca 1926 r. weszła w życie w całości w dniu 1 stycznia 1927 r.

Szczegóły nowej taryfy omówimy w następnym numerze naszego czasopisma.

BIURO BADANIA CEN.

Na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 grudnia 26 r. ogłoszono w Dz. Ust. Nr. 122 poz. 704 zostało ustanowione Biuro Badania Cen przy Ministerstwie Przemysłu i Handlu.

Biuro ma za zadanie badania cen i kosztów własnych w przemyśle i handlu oraz kosztów usług gospodarczych.

Biuro podlega bezpośrednio Ministrowi Przemysłu i Handlu i składać się będzie z 9 członków powołanych przezeń na okres jednego roku z pośród osób odznaczających się znajomością życia gospodarczego.

Przewodniczącego Biura powołuje Min. Przem. i Handlu z pośród jego członków i może też go w każdej chwili odwołać. Do zbadania poszczególnych spraw będą powoływane komisje, złożone z 2 członków Biura oraz z osób z poza jego składu.

Przewodniczących Komisyj wyznacza przewodniczący Biura. Biuro Badania Cen jest wyposażone w dużą władzę i ma prawo wzywać do osobistego stawiennictwa właścicieli przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych, ich pełnomocników i kierowników, a także i pracowników, dostawców, odbiorców i pośredników, celem składania zeznań i dowodów w sprawach, objętych rozporządzeniem. Ma ono również prawo delegowania członków biura komisji oraz rzeczoznawców do badania przedsiębiorstw i ma prawo żądać od przedsiębiorców wyjawiania nawet tajemnic handlowych.

Za niezachowanie tajemnicy członkowi Biura grozi poważna kara.

Odmowa bez usprawiedliwionego powodu zeznań na ustne lub pisemne pytania, dotyczące spraw unormowanych rozporządzeniem lub niestawiennictwo na wezwanie Biura, pociąga za sobą grzywnę do 5 tysięcy złotych, nakładaną przez przewodniczącego Biura.

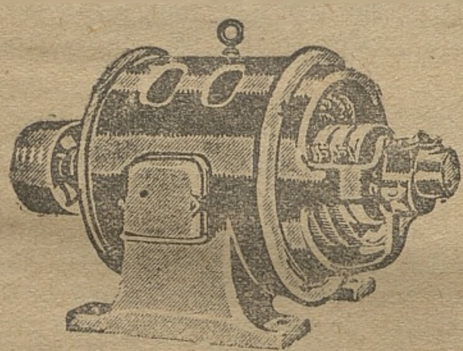
Świadome złożenie nieprawdziwych zeznań lub przedstawienie fałszywych dowodów karane będzie aresztem do 6 miesięcy i grzywną do 100.000 zł. lub jedną z tych kar.

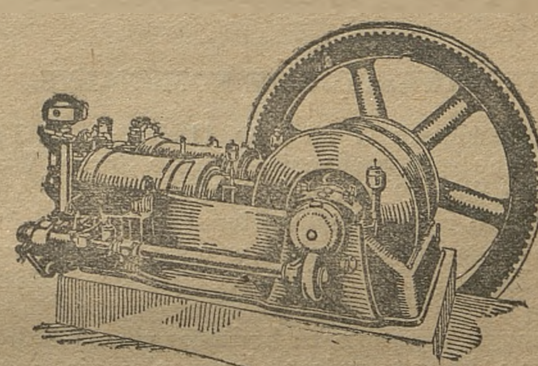
Informacje otrzymane przez Biuro Badania Cen ustawowo, w żadnym wypadku nie będą mogły być użyte przez Rząd dla celów podatkowych.

Rozporządzenie weszło w życie w dniu 17 grudnia 1926 roku.

STATUT KOMISJI ANKIETOWEJ BADANIA KOSZTÓW PRODUKCJI.

W numerze 127 „Dziennika Ustaw" ogłoszone zostało rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej na podstawie pełnomocnictw, a ustanawiające komisję ankietową badania warunków i kosztów produkcji oraz wymiany. W myśl rozporządzenia **celem komisji ankietowej jest zbadanie warunków i kosztów produkcji oraz wymiany w tych gałęziach gospodarstwa narodowego, które określi rada ministrów w drodze rozporządzenia.** Komisja ankietowa przedstawi rządowi wnioski, zmierzające do racjonalizacji produkcji i wymiany oraz do obniżenia cen wytwarzanych dóbr gospodarczych. Komisję zwoła Prezes rady ministrów w ciągu miesiąca od dnia wejścia w życie rozporządzenia. Ma ona się składać z przewodniczącego, zastępcy przewodniczącego i najwyżej 33 członków, powołanych przez Prezydenta Rzeczypospolitej na zasadzie uchwały rady ministrów. W skład komisji wejdą: 6 członków z pośród kandydatów, przedstawionych przez izby handlowe i przemysłowe oraz centralne organizacje przemysłu, górnictwa, handlu i finansów; 9 członków z pośród kandydatów, przedstawionych przez pracownicze związki zawodowe; 6 z pośród kandydatów, przedstawionych przez izby rolnicze, oraz organizacje producentów rolnych; 2 z pośród kandydatów, przedstawionych przez centralne organizacje spółdzielcze, wreszcie 6 z pośród teoretycznych i praktycznych znawców życia gospodarczego. Przewodniczący i zastępcy przewodniczącego mają być powołani z poza grona członków komisji. Prócz wymienionych Prezydent Rzeczypospolitej może powołać dalszych czterech członków, zaproszonych przez komisję ankietową. Do badania poszczególnych zagadnień komisja ankietowa może tworzyć podkomisję. Uchwały w komisji i podkomisjach zapadają zwyczajną większością głosów członków obecnych na posiedzeniu. W pracach komisji i podkomisji mają uczestniczyć delegaci rządu z głosem doradczym. Ministrowie: spraw wewnętrznych, spraw wojskowych, skarbu, rolnic-

twa i dóbr państwowych, przemysłu i handlu, komunikacji, robót publicznych, pracy i opieki społecznej oraz reform rolnych, wyznaczają po jednym stałym delegacie. Ponadto do spraw poszczególnych mogą być wyznaczeni przez prezesa rady ministrów delegaci szczególni.

Komisja ankietowa i podkomisje mają prawo wzywać osoby, których zeznania mogą być dla prac komisji potrzebne i odbierać od nich zeznania protokólarne, zasięgać opinji i informacji ustnych i na piśmie, badać przedsiębiorstwa na miejscu i korzystać ze wszelkich źródeł informacji, w szczególności z ksiąg i dokumentów przedsiębiorstwa. Nikt nie ma prawa odmówić zeznań, jako świadek, ani opinji, jako rzeczoznawca. Wyjątek stanowią bliscy krewni właścicieli i dyrektorów badanego przedsiębiorstwa oraz adwokaci — co do wiadomości, uzyskanych przy wykonywaniu zawodu. Tajemnice handlowe i techniczne badanych przedsiębiorstw będą uznane przez komisję za poufne i nie mogą być użyte dla celów podatkowych. Komisja ankietowa ma najpóźniej po jej zwołaniu przedstawić prezesowi rady ministrów wyniki swych badań oraz oparte na nich wnioski. Sprawozdanie to ma być niezwłoczne ogłoszone drukiem. Pozostałe postanowienia rozporządzenia dotyczą odpowiedzialności karnej członków komisji za ujawnienie wiadomości poufnych, względnie inne przestępstwa, związane z nadużyciem stanowiska członka komisji, odpowiedzialności za złożenie nieprawdziwych zeznań przed komisją oraz odpowiedzialności za odmowę zeznań lub niestawiennictwa. Rozporządzenie weszło w życie z dniem 29 grudnia r. b.

PODATKI INWESTYCYJNE KOMUNALNE.

Na podstawie art. 77 ust. z dn. 11 sierpnia 1923 r. zostało wydane rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 19 listopada 1926 r. (Dz. Ust. 119 z dn. 4/XII.1926 r. poz. 689) następujące podatki inwestycyjne mogą być pobierane w wyjątkowych wypadkach. Za wypadek wyjątkowy uważać należy nieodzowną potrzebę dokonania ze względu na interes publiczny w danym roku budżetowym wydatku, na inwestycje, którego związek komunalny nie może pokryć pomimo całkowitego wykorzystania wszystkich innych źródeł dochodowych.

Podatki te winny być ustanawiane na oznaczony okres czasu i na ściśle określone cele inwestycyjne w formie dodatków do poszczególnych podatków komunalnych zarówno samoistnych jak i dodatków do podatków państwowych, dopuszczonych ustawą z dn. 11 sierpnia 1923 r.

W SPRAWIE UCHYBIEŃ PRZY WYMIARZE PODATKU DOCHODOWEGO.

Ministerstwo Skarbu dn. 19/XI r. ubiegłego przesłało Władzom Skarbowym niższych instancyj okólnik, którego ważniejsze ustępy brzmią:

„Niektóre organizacje i związki zwróciły się do Ministerstwa Skarbu z zażaleniami na znaczne uchybienia przepisom ustawy i rozporządzeń o podatku dochodowym przy wymiarze tego podatku za r. 1926.

Uchybienia te dotyczą m. innemi oszacowania dochodu w nadmiernej wysokości, nie przyznania ulg rodzinnych, stosowania z reguły norm przeciętnej dochodowości mimo posiadania innych materjałów wymiarowych.

Poleca się przeto Izbom Skarbowym zwrócenie bacznej uwagi na sprostowanie powyższych uchybień w postępowaniu odwoławczem i dopilnowanie możliwie szybkiego załatwienia odwołań, wyzyskanie wszelkich środków w celu ustalenia rzeczywistego dochodu, o ile rozumie się płatnik nie popadł w zaoczność. W szczególności należy powołać do współudziału, w miarę potrzeby, znawców **z pośród organizacji zawodowych.**

Jednocześnie przy tworzeniu komisji podatkowych należy w miarę możności **brać pod uwagę listy kandydatów** organizacji zawodowych".

OBNIŻENIE STOPY PODATKU PRZEMYSŁOWEGO DLA NIEKTÓRYCH PRZEDSIĘBIORSTW HANDLOWYCH.

Rozporządzeniem Ministra Skarbu z dn. 22 grudnia 1926 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 128, poz. 766) **obniża się stopę** podatku do 1% od obrotów, wymienionych w punktach 1i 4 art. 5 ustawy o państwowym podatku przemysłowym z dn. 15 lipca 1925 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 79, poz. 550), a osiągniętych **przy sprzedaży wszelkiego rodzaju towarów**, począwszy od 1 stycznia 1927 r. przez:

samoistne przedsiębiorstwa handlowe ze sprzedaży hurtowej, przez przedsiębiorstwa skupu zawodowego, jak również przez samoistne przedsiębiorstwa wykonywania dostaw.

W związku z powyższem zarządzeniem traci moc obowiązujące rozporządzenie z dn. 7/X. 1925 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 106, poz. 750), przeliczające wykaz towarów zasługujących na zniżkę stopy procentowej.

ZMIANA OPŁAT PRZEWOZOWYCH NA OTRĘBY NIE ZOSTAŁA UWZGLĘDNIONA PRZEZ WŁADZE RZĄDOWE.

W związku ze zmianą taryfy kolejowej Zw. Młynarzy Polskich wystosował odpowiedni memorjał do p. Ministra z prośbą o dokonanie zmian zniżkowych, w ostateczności do nieprowadzania zwyżki przed 1 stycznia r. bież. Stanowisko Zw. Mł. P. P. motywowano tem, że przenosząc otręby na wywóz z klasy 8 do 6 taryfy, czyli innemi słowy, podnosząc stawkę przewozową o prawie 100%, naraża się młynarzy na bardzo poważne straty, gdyż nie biorąc w rachubę nagłej zmiany aż o całe 100%, umów zawartych z zagranicą nie będą mogli wykonać. Tem samem poderwie się zaufanie do solidności kontrahentów polskich.

Starania Związku zostały tylko częściowo uwzględnione, mianowicie termin wprowadzenia wyższych taryf odroczono do dnia 1 grudnia r. ubiegłego. Odmowa została podyktowana ogólną koniecznością gospodarczą kraju.

Znaną jest rzeczą, iż na otrębach, które są artykułem masowym, służącym na paszę, zarobek jest minimalny, a podwyżka taryfy przewozowej obala odrazu eksport otrąb, którego nadmiar niema zbytu w kraju. Rozporządzenie to wyrządza wielką przysługę młynarzom niemieckim, ci bowiem od dłuższego czasu ubiegali się u swego rządu o wprowadzenie pewnych obostrzeń, celem utrudnienia importu naszych otrąb do Niemiec, co umożliwiłoby im skuteczną z nami rywalizację.

Z Życia Związkowego

Z OLKUSKIEGO ODDZIAŁU ZW. MŁ. POLSKICH.

W dniu 5 grudnia r. ub. odbyło się zebranie członków Zarządu Oddziału Zw. Mł. P. w Olkuszu. Sprawozdanie za okres ubiegły i przeczytanie protokółu z poprzedniego zebrania dokonał p. Gruszczyński Fr., prezes oddziału. Sprawozdanie i protokół przyjęto do potwierdzającej wiadomości. Po przedyskutowaniu poszczególnych punktów porządku dziennego uchwalono:

1) ignorować nadal tych młynarzy, którzy nie opłacają należnych składek,

2) na wniosek zainteresowanych osób wyznaczać przedstawicieli do gminnych komisji cennikowych, jak to już uczyniono dla gm. Pilica, wyznaczając delegata w osobie p. Lichterowicza.

3) zwrócić się do Zarządu Głównego z prośbą o anulowanie składek zaległych za wyjątkiem składki na rok 1926, oraz o zwolnienie tych młynarzy od płacenia wpisowego powtórnego w podwójnej wysokości w myśl art. 13 Statutu,

4) w sprawie legalizacji zmian zaszłych w składzie Zarządu Oddziału zwrócić się z odpowiednim pismem do Urzędu Starościńskiego.

5) sporządzić pełną ścisłą ewidencję młynów w powiecie, czynność tę powierzono p. J. Barczykowi,

6) przy pobieraniu składek członkowskich dla Zarządu Gł. pobierać nadwyżki do tychże w wysokości 25% na potrzeby administracyjne Oddziału,

7) następne zebrania Zarządu, Kom. Rew. i Walnego zwyczajnego zebrania członków wyznaczono na dzień 16 stycznia 1927 r..

8) prosić kierowników zreorganizowanych filji, by w dniu 16 stycznia byli na Walnem zebraniu i złożyli sprawozdania z działalności.

Wolnych wniosków nie zgłaszano.

Z CIECHANOWSKIEGO ODDZIAŁU ZWIĄZKU MŁYNARZY POLSKICH.

Zarząd Oddziału Zw. Mł. Polsk. zwołuje wszystkich swoich członków na zwyczajne walne roczne zebranie, mające się odbyć w dniu 16 stycznia 1927 r. w Ciechanowie w domu p. Gostkiewicza, ul. Płońska Nr. 40.

Moralnym obowiązkiem każdego członka organizacyj jest być na zebraniu, wysłuchać sprawozdania, przedyskutować porządek obrad i podkreślić swoje życzenia. Nie powinno nikogo zbraknąć z pp. młynarzy na posiedzeniu w dniu 16 stycznia.

DALSZY WYKAZ MŁYNÓW, KTÓRYM PRZYZNANO KREDYT.

W 21 numerze naszego czasopisma podaliśmy spis młynów (18), którym Bank Gospodarstwa Krajowego przyznał kredyt. Obecnie podajemy do wiadomości, że dalszy kredyt przyznano:

WP. J. Czarnowskiej — z Kroczewa.
„ St. Saski i J. Saski — z Ostrowca.
„ Ch. Nochimowski — z Lubawy.
„ E. Ewertowski i St. Potoręcki — z Rypina.

Jednocześnie 11-u młynom, którym już poprzednio przyznano kredyty — obecnie wysokość tychże kredytów została znacznie podwyższona.

W SPRAWIE RACHUNKOWOŚCI WE MŁYNACH.

Jak słuszny i na czasie był podany projekt utworzenia biura buchalteryjnego, świadczy cały szereg listów, jakie Zw. Mł. Polskich otrzymuje z różnych stron z podziękowaniami, zachętą i życzeniami o prędkie zrealizowanie zamierzeń.

Poniżej podajemy w całości list p. Klemensa Jerka, jako jeden z wielu, przedstawiający istotną potrzebę zaprowadzenia racjonalnej rachunkowości we młynie.

„Do Związku Młynarzy Polskich
w Warszawie.

Projekt uregulowania w młynach mniejszych rachunkowości raportami tygodniowemi jest bardzo szczęśliwy i uważam, że wszyscy bez wyjątku młynarze, którzy mają tak zwany „bałagan", zamiast książek handlowych, powinni skorzystać z tej pomocy, jaką chce dać nam Związek.

Sam na własnej skórze wielokrotnie odczuwałem brak prawidłowo prowadzonych ksiąg, dlatego śpieszę prosić WPanów o odpowiednie instrukcje, druki dla korzystania z tej pomocy.

Z głębokim szacunkiem
(—) Klemens Jerka.

Młyn Lubowidz, poczta Zieluń n/Wkrą,
dnia 3 stycznia 1927 r.

K r o n i k a

ZBIORY GŁÓWNYCH ZBÓŻ W POLSCE W 1926.

Główny Urząd Statystyczny podaje do wiadomości, że według ostatecznych obliczeń zbiory głównych zbóż w r. 1926 w Polsce przedstawiają się następująco:

Przeciętna wydajność z ha w kwintalach = 100 klgr. wynosi:

pszenicy — 11,6,
żyta — 10,4,
jęczmienia — 12,6,
owsa — 11,7,

Ogólny zbiór wymienionych ziemiopłodów wynosi:

pszenicy — 12,813,200 kwintali
żyta — 50,114,300 kwintali,
jęczmienia — 15,546,000 kwintali
owsa — 30,497,700.

Liczby powyższe są mniejsze od podawanych poprzednio prowizorycznych obliczeń, ponieważ dopiero w czasie młocki można było zorjentować się dokładnie co do wydajności zbóż; jednocześnie zostały uwzględnione przy obliczeniach zniszczenia, spowodowane przez powodzie:

W porównaniu z rokiem poprzednim 1924/1925 zbiór stanowił

	W r. 1925/26	Za okres od 1920/21 do 1924/25	Za okres od 1909 do 1913
Pszenicy	81,3%	106,9%	76,3%
Żyta	76,7%	97,8%	87,7%
Jęczmienia	92,7%	109,6%	104,4%
Owsa	92,1%	109,0%	108,4%

SZACOWANIE ZBOŻA, PRZYJMOWANEGO NA POCZET ZALEGŁYCH NALEŻNOŚCI SKARBOWYCH.

Ustawa z dnia 25 marca 1926 r. o uiszczaniu podatków i opłat skarbowych w naturze ustaliła normy jakości zbóż, pobieranych na podatki. Normy te ustalone były na podstawie przewidywań teoretycznych, nie zawsze zgodnych z rzeczywistemi wynikami urodzajów. Okazało się, że producenci nie posiadają zboża o standartach, ustalonych w ustawie, wobec czego powstała potrzeba dostosowania norm teoretycznych do istotnych warunków rynku zbożowego.

Jakkolwiek działanie ustawy z dn. 25 marca r. b. przewidziane było jedynie do końca 1926 r., jednak przeprowadzenie wyżej wspomnianych zmian okazało się rzeczą niezbędną. Porozumienie Ministra Rolnictwa z innymi zainteresowanymi tą sprawą Ministrami doprowadziła do nowelizacji rozporządzenia wykonawczego Ministra Skarbu z dn. 6 sierpnia 1926 r. W myśl nowych przepisów podstawowe ceny zboża wyznaczone będą dla standartów, różniących się od poprzednich **niższym ciężarem gatunkowym.**

Ceny dla poszczególnych województw ustalane będą według jakości (standartów) jak następuje:

Dla żyta:

NA OBSZARZE WOJEWÓDZTW	Ciężar gatunkowy w gramach w litrze	Zanieczyszczenie	Wilgoć
Poznańskiego	690 (68,90 klg. w hektol.)	do 2,5%	do 15%
Pomorskiego	690 (68,90 „ „	do 2,5%	„ 15%
Warszawskiego .... Lubelskiego ..... Łódzkiego ...... Kieleckiego	686 (68,4 klg. w hektol.)	„ 2,5%	„ 15%
Krakowskiego .... Śląskiego	683 (68,1 „ „	„ 2,5%	„ 15%
Lwowskiego ..... Stanisławowskiego .. Tarnopolskiego .... Nowogrodzkiego ... Białostockiego .... Poleskiego ..... Wołyńskiego	667,5 (67,5 „ „	„ 2,5%	„ 15%

Oszacowanie zboża przy odbiorze przez upoważnione organa dokonywane będzie na podstawie powyższych cen przy uwzględnieniu odchyleń w zależności od jakości zboża według zasad podanych.

Podstawowe ceny zboża ustalane będą na zasadzie danych, dostaczanych przez specjalne w tym celu powołane Komisje wojewódzkie.

SPÓŁKA AKCYJNA HANDLU ZIEMIOPŁODAMI.

Dnia 3 grudnia r. ub. odbyło się zgromadzenie akcjonarjuszów Spółki Akc. handlu ziemiopłodami. Po stwierdzeniu prawomocności zebrania, na którem obecnych było zgórą 80% akcjonarjuszy, powołano na przewodniczącego zebrania b. ministra p. Jerzego Gościckiego, który na asesorów zaprosił pp. dyr. A. Majdeckiego i K. Jaroszyńskiego, a na sekretarza p. Romana Morawskiego. Sprawozdanie z działalności Spółki za okres sprawozdawczy złożył Dyrektor zarządzający p. Janusz Machnicki, stwierdzając zupełnie pomyślny stan interesów i komunikując o uruchomieniu w ostatnim roku 4 nowych młynów, a mianowicie: w Kutnie, Kole, Kruszwicy i Sokołowie Podlaskim. Obecnie dzienny przemiał młynów, zgrupowanych przy spółce, przekracza 400 ton, a z chwilą uruchomienia jeszcze znajdujących się w montażu młynów w Lubrańcu i Białej Podlaskiej dosięgnie 460 ton. Dzięki nowoczesnym urządzeniom technicznym i udoskonalonej organizacji pracy, młyny pracują korzystnie, dostarczając na rynek towar w wysokich gatunkach i tańszy od konkurencji. Spółka korzysta z kredytów obrotowych w Banku Polskim i Banku Gospodarstwa Krajowego, które to instytucje, posiadając zarówno pełne zabezpieczenie materjalne, jak i stały nadzór nad działalnością Spółki, przyczyniły się w znacznym stopniu do rozwoju tak pożytecznej placówki handlu rolniczego.

Bilans za rok 1925/26 zamykający się sumą 4.047.501 zł., rachunek strat i zysków oraz projekt podziału zysków, przewidujący po dokonaniu odpisów na amortyzację i kapitał zapasowy **wypłatę 2% dywidendy**, jednogłośnie zatwierdzono.

Wylosowanych w r. b. członków Zarządu pp. b. m. J. Gościckiego i dyr. Kołudzkiego z Grudziądza jednogłośnie wybrano ponownie. Do Komisji Rewizyjnej wybrano pp. mec. Karola Kozłowskiego, dyr. J. Krzewskiego, dyr. A. Majdeckiego, dyr. Rudnickiego i W. Rostkowskiego.

Obecnie Zarząd Spółki stanowią pp. Zygmunt Chrzanowski (prezes Zarządu), Jerzy Gościcki, Stanisław Jasiukowicz, L. Kołudzki (Grudziądz), Janusz Machnicki (dyrektor zarządzający), Witold Maringe (Kruszwica), Stanisław Śliwiński, Feliks Sommer, Antoni Wieniawski.

WSZECHPOLSKI ZJAZD PIEKARZY.

Wszechpolski zjazd piekarzy odbył się w Warszawie w dn. 12 grudnia r. ub. przy udziale około 400 uczestników. Zjazd zagaił p. Wiechowicz. Po szeregu przemówień powitalnych wygłoszono referaty: Ustawa rzemieślnicza (p. Banaszkiewicz), podatek obrotowy (p. Wróblewski); piekarstwo u nas i zagranicą (p. Wendt); budowa piekarń mechanicznych (p. Jarosz); mechanizacja piekarni (p. Spychała); statystyka rzemiosła piekarskiego (p. Banaszkiewicz). Po dyskusji uchwalono rezolucję, która została skierowana do pp. Ministrów Skarbu, Przemysłu i Handlu i Spraw Wewnętrznych.

Następnie wygłoszone zostało sprawozdanie z działalności Komitetu Wykonawczego, komisji rewizyjnej i kasowe. Wybory władz i sprawa statutu Centr. Związku Mistrzów Piekarskich w R. P. odłożono na 2 miesiące.

W rezolucji swej Zjazd: 1) domaga się ogłoszenia ustawy rzemieślniczej zgodnej z postulatami polskiego rzemiosła, uchwalonemi na szeregu Zjazdów i Konferencji, a zakomunikowanych miarodajnym czynnikom rządowym.

2) uważa za konieczne wydanie zarządzenia, iżby podatek obrotowy był pobierany nie wyższy jak ½% od obrotu,

3) zauważa, aby koncesje na prowadzenie piekarń wydawane były w porozumieniu z organizacjami mistrzów piekarzy danej miejscowości i aby w komisjach orzekających o warunkach technicznych i sanitarnych lokalu na piekarnie brał również udział przedstawiciel mistrzów piekarzy,

4) stwierdza, że subsydjowanie przemysłowo-handlowych przedsiębiorstw miejskich, lub udzielanie im takich kredytów jest wymierzone przeciw interesom właścicieli prywatnych warsztatów pracy i wobec czego Zjazd protestuje przeciw budowie piekarń miejskich i domaga się, aby żadnych subsydjów i kredytów na budowę tych piekarń nie udzielił.

Zjazd wezwał wszystkie cechy i organizacje Mistrzów Piekarzy oraz poszczególnych Mistrzów, aby do dnia 1 kwietnia dostarczyli wyczerpujących danych, dotyczących rzemiosła i przemysłu piekarskiego według ustalonego szematu.

Zjazd wyraża nadzieję, że w sprawie zebrania i opracowania statystyki rzemiosła i przemysłu piekarskiego władze zarówno rządowe jak i samorządowe okażą odpowiednią pomoc.

POŻAR WIELKIEGO MŁYNA.

W miejscowości Ponikwa pow. Brodzkiego wybuchł dnia 3 stycznia pożar, który strawił doszczętnie młyn Friedmana, jeden z największych w Małopolsce. Pożar powstał w hali elektrycznj i na skutek istnienia materjałów łatwopalnych objął parter i pierwsze piętro. Zaalarmowane straże ogniowe ochotnicze i wojsko podjęły akcję ratunkową, która jednak nie zdołała zapobiec katastrofie. Szkody wynoszą kilkaset tysięcy dolarów. Przyczyny pożaru nie udało się ustalić. Policja przeprowadza energiczne śledztwo.

FIZJOGRAFJA ZBOŻA.

Według informacji podanej przez „Przemysł i Handel (zeszyt 52 z dn. 25 grudnia r. ub.) Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych podjęło prace i badania odnośnie dokładnego zorjentowania się w wartości naszego zboża konsumcyjnego. W tym celu Ministerstwo zarządziło odpowiednią akcję, obejmującą cały obszar państwa i powołującą do współpracy wszystkie główniejsze stacje kontroli i oceny nasion. Ma być, mianowicie, przeprowadzone badanie 10 tysięcy prób czterech zasadniczych zbóż konsumcyjnych t. j. żyta, pszenicy, jęczmienia i owsa. Ocena ma za zadanie ustalenie w każdym poszczególnym wypadku procentu wilgoci zboża, wagi hektolitra oraz stopnia zanieczyszczenia, z podaniem charakterystyki tych zanieczyszczeń, występujących w postaci najbardziej rozpowszechnionych chwastów. Podział pracy pomiędzy poszczególne stacje oraz ilość prób, dostarczanych z poszczególnych okręgów rolniczych, zostały oparte i obliczone na pewnych danych o ilości zboża, wytwarzanego przez te okręgi. Materjały, zebrane tą drogą, obok cennych wskazówek, oświetlających zagadnienie budowy magazynów zbożowych, dadzą ciekawy i po raz pierwszy w tej skali przeprowadzony w naszych stosunkach całokształt fizjografji zasadniczych zbóż konsumpcyjnych, posiadającej również poważne znaczenie naukowe.

IV CIĄGNIENIE WYGRANYCH 2-EJ SERJI POŻYCZKI DOLAROWEJ.

W dniu 3 stycznia r. b. odbyło się w małej sali konferencyjnej ministerjum skarbu ciągnienie wygranych II-ej serji pożyczki dolarowej.

Przy stole prezydjalnym zasiedli pp. przewodniczący — Witold Szczelik, wicedyrektor urzędu pożyczek państwowych; Antoni Strzemiński — przedstawiciel urzędu pożyczek państwowych i przedstawiciele miasta pp. Kłyszewski i Rąbalski; rejent p. Szymański. Protokółował p. J. Gniewiński.

Rozpoczęło się jak zwykle od sprawdzania kilku numerów dolarówek, których właściciele pragnęli uzyskać pewność, że ich numery będą wrzucone do koła. Po załatwieniu tych zbędnych formalności, przystąpiono do ciągnienia.

Wygrane padły:

8000 dolarów na Nr. 597.328.

3,000 dolarów na Nr. 268,166.

Po **1000 dol.** Nr. Nr. 729,156, 714,655, 143,614, 393,773 i 634,553.

Po **500 dolarów** na Nr. Nr. 232,515, 525,327, 244,343, 070,389, 353,967, 495,188, 239,433 556,812, 598,041, 724,056.

Po **100 dolarów** na Nr. Nr. 741,117, 422,116, 791,117, 401,530, 437,253, 554,493, 058,409, 474,250, 765,575, 129,432, 733,445, 196,272, 901,335, 599,805, 958,927, 621,116, 320,125, 003,785, 635,647, 049,334, 367,520, 003,039, 743,283, 665,314, 970,844, 947,974, 413,956, 214,856, 927,342, 236,514, 279,947, 084,618, 035,039, 131,351, 833,397, 508,397, 020,849, 239,975, 020,390 i 736,761.

Razem 57 wygranych na sumę 25.000 dolarów.

Następne ciągnienie odbędzie się d. 1 marca r. b.

Dział Gospodarczy

CZY MIELIŚMY I CZY MAMY PRAWO EKSPORTOWAĆ ZBOŻE W ROKU GOSPODARCZYM 1926/1927?

W Nr. 18 „Młynarza Polskiego" z dnia 30 września 1926 roku informowaliśmy naszych czytelników o przewidywaniach, dotyczących urodzaju 1926 r. oraz o możliwych nadwyżkach eksportowych głównych zbóż chlebowych. Obliczenia nasze opieraliśmy na danych, któremi wtedy rozporządzaliśmy. Niestety, okazało się, że były one niezbyt dokładne, z racji optymistycznych obliczeń Głównego Urzędu Statystycznego.

W drugiej połowie września Gł. Urz. Stat. ogłosił drugie szacowanie zbiorów dla niektórych ziemiopłodów, znacznie się różniące od poprzedniego sierpniowego. Ostatnio grudniowy komunikat o zbiorach zbóż w Polsce, oparty już na dokładnem zba-

daniu co do wydajności zbóż w czasie młocki utwierdza nam w przeświadczeniu, że przewidywania nasze były słuszne i że obliczenia muszą ulec zmianom.

Obecne liczby, dotyczące zbiorów ważniejszych ziemiopłodów, znacznie są niższe od poprzednio podawanych, mianowicie według obecnych dokładnych szacowań wynosi cała produkcja w Polsce:

	tys. kw.	Poprzednio notowano prowizorycznie	
		w wrześniu tys. kw.	w sierpniu tys. kw.
Pszenicy	12.813,2	13.673	14.728
Żyta	50.114,3	52.346	55.128
Jęczmienia	15.546	16.075	16.417
Owsa	30.497,7	33.003	32.012
Ogółem . . .	108.971,2	115.097	118.315

Główne zmniejszenie przypada na pszenicę, żyto i owies; zmniejszenie jęczmienia jest nieznaczne.

Na skutek tego zmieni się i obliczenie, dotyczące możliwych ilości, przeznaczonych na spożycie i na eksport. Rzeczywisty zbiór zbóż chlebowych w 1926 r. jest o 9.344 kwintale mniejszy, aniżeli szacowano w sierpniu r. ubiegłego.

Powtórzymy obliczenia nasze poprzednie, uwzględniając tylko nowe dane, dotyczące zbiorów, oraz przeliczając na nowo ilości potrzebne na wysiew 1926/27 r., według znanego ekonomisty p. Edwarda Szturm de Sztrema.

	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies
	tysięcy kwintali (1 kw. = 100 kg.)			
Produkcja	12.813,2	50.113	15.546	30.497,7
Remanent z 1925/26 .	300	3.600	150	500
	13.113,2	53.714	15.696	30.997,7
Wysiew na r. 1926/27	1.995	8.734	2.229	4.714
Rozporządzalny zapas wynosi kw. tys. . .	11.112,8	44.980	13.465	26.283,7
A mając na uwadze spożycie wewnętrzne wynoszące . . .	11,900	46.113	11.900	27.072
Nadwyżka względnie braki wynoszące :	(—)781,8	(—)1.133	(+)1.565	(—)788.3

Z powyższych obliczeń wynika, że pszenicy i żyta nie tylko, że nie możemy wywozić, a przeciwnie w krótkim czasie odczujemy ich brak na potrzeby konsumcji wewnętrznej.

Pszenicy i żyta, tych najważniejszych zbóż chlebowych **brak nam** 1.914 kwintali, czyli 19 tysięcy wagonów dziesięciotonowych, przyczem brak ten w stosunku procentowym do potrzeb konsumcyjnych naszego kraju stanowi blisko 4%, czyli półmiesięczne zapotrzebowanie. Mając na uwadze jednak dotychczasowy intensywny eksport zbóż, jaki ma miejsce od zbiorów do dnia dzisiejszego, brak powyższy jest już obecnie znacznie większy i bodaj czy obecnie **nie przekroczył już naszego dwumiesięcznego zapotrzebowania** na cele konsumcyjne.

Niebezpieczeństwo jest nader poważne i wolna granica dla dalszego wywozu zbóż, może przynieść nieobliczalne szkody. **H. Grasberg.**

Rynek zbożowy.

	30/XII	5/I	12/I	UWAGI
Warszawa				
pszenica	52.00—53.00	51.00—52.00	52.—	cena franco stacja załadowania
żyto	40.30—41.25	39.75—40.50	40.50—40.25	
mąka żytnia „0000" 50% . . .	62.00	65.00	65.00	
otręby żytnie detal	26.00—27.00	26.00—26.50	26.00—26.50	cena franco Warszawa
jęczmień (browarny)	35.75	35.50—36.50	36.75	
owies	31.50—31.75	32.25	31.50	
mąka sitkowa i razowa . . .	48.00	50.00	50.00	
Poznań				
pszenica	46.50—49.50	47.00—51.00	47.00—40.50	cena franko stacja załadowania
żyto	37.75—38.75	38.00—40.50	39.20—40.20	
jęczmień (browarny)	34.50—36.50	35.00—36.75	34.00—3.700	
owies	31.00	29.50—30.75	29.25—30.25	
mąka żytnia 70%	55.00	56.75	56.75	
otręby żytnie	26.00—27.00	26.50—27.50	26.25—27.25	
Kraków				
pszenica	52.00—54.00	54.00—56.00	53.00—53.00	Cena franko Kraków
żyto	41.00—43.00	42.00—43.00	40.50—41.50	"
owies	31.00—32.00	30.00—33.00	30.50—31.50	"
jęczmień	34.00—35.00	34.00—35.00	34.25—36.50	"
mąka pszenna 45%	89.00—90.00	91.00—92.00	91.00—91.50	"
mąka żytnia 60%	62.00—63.00	65.00—66.00	64.00—65.00	"
otręby żytnie	26.00—27.00	26.00—27.00	25.50—26.50	"

Ceny podane za 100 klg.

Ogłoszenie o sprzedaży nieruchomości państwowych.

Komisja przy Warszawskim Urzędzie Wojewódzkim, w myśl ustawy w dniu 31 lipca 1924 r., o naprawie Skarbu Państwa (Dz. Ust. № 71) i zgodnie z Rozporządzeniem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 grudnia 1924 r. (Dz. Ustaw № 116) SPRZEDAWAĆ BĘDZIE w drodze przetargu publicznego, poprzedzonego konkursem ofert, następujące nieruchomości państwowe:

Nr. kolejny	Nr. w/g Dz. U.	GMINA	Nazwa lub rodzaj objektów państwowych, przeznaczonych na sprzedaż oraz ich położenie	Obszar gruntów należących do objektu	Ilość budynków	Termin wygaśnięcia umowy dzierżawnej	Czynsz dzierżawny roczny	Nazwa lub numer hipoteki, względnie pochodzenia danej nieruchomości	Cena szacunkowa			Suma wadjum	Data przetargu
									gruntów i drzew	budynków	ogółem		
				hektarów					złotych				
				Powiat Łowicki.									
9	20	Bąków	Złaków Borowy osada z wiatrakiem	3.0000	4	31. 12. 27	35 c.m. żyta	Dobra rządowe b. Ks. Łowickiego nie mające wywołanej hipoteki	2500	5320	7920	800	7 lutego 1927 r.
10	10	Łyszkowice	Dzierzgów młyn na rz. Skierniewce	36.9500	7	1. I. 1935	11 „ „	„	9540	11930	21470	2200	„
11	16	Kompina	Bednary młyn na rz. Bzurze . .	10.3582	13	1. I. 35	60 „ „	„	7610	32538	40148	4100	10 lutego 1927 r.
12	17	Kompina	Kompina młyn na rz. Bzurze . .	3.5225	2	1. I. 35	60 „ „	„	4220	11458	15678	1600	
14	34	Kompina	Ziąbki osada po spalonym młynie na rz. Rawce	23.5000	3	1. VII. 30	42 „ „	„	12600	2570	15170	1550	„
				Powiat Płocki.									
18	22	Brwilno	Młyn nieczynny i torfowisko w Proboszczewicach na rz. Dąbrówce	24.9111	3	31. 12. 25	35 c. m. żyta	b. Banku włośc.	14850	2412	17262	1750	10 lutego 1927 r.
19	21	Mąkolin	Olszamowo-młyn	27.7136	11	1. VII. 27	238 „ „	b. donacja hipoteki niema	21000	22350	43850	4400	„
				Powiat Skierniewicki.									
20	25	Głuchów	Gzów-młyn na Jeżówce	17.1573	3	1. VII. 28	39 c. m. żyta	Dobra rządowe b. Ks. Łowickiego nie mające wywołanej hipoteki	9660	9900	19500	2000	14 lutego 1927 r.
22	24	Głuchów	Grochal młyn na Jeżówce . . .	10.0000	3	1. XII. 26	120 „ „	hipoteki niema b. ks. Łowieckie	8898	14500	23398	2500	„
23	26	Skierniewka	Kacperek młyn na rz. Uchańce .	22.7422	7	31. XII. 25	80 „ „	„	19700	15300	35000	3500	
24	29	Głuchów	Przybyszyce-młyn na rz. Jeżówce.	8.9325	4	1. X. 25	17 „ „	„	9000	8400	17400	1800	„
25	33	Głuchów	Reczuł młyn na rz. Jeżówce . .	15.5270	4	1. VII. 34	90 „ „	„	10900	10750	21650	2200	
26	30	Skierniewka	Ruda-młyn na rz. Rawce . . .	4.3326	9	31. XII. 25	6000 zł.	„	3050	30300	33350	3500	„
27	32	Skierniewka	Słomków-młyn na rz. Uchańce .	6.6301	4	1. IV. 27	98 c. m. żyta	„	8800	14073	22873	2300	17 lutego 1927 r.
28	31	Skierniewka	Święte Laski-młyn na rz. Uchańce	19.7082	4	30. VI. 28	56 „ „	niema wywoł. hip.	7600	10000	17600	1800	
				Powiat Sierpski.									
31	23	Bieżuń	Bieżuń młyn z łąkami i zabudowaniami	44.1094	5 i mury 2-ch	I. VII. 36	505 c. m. ż.	Dobra Bieżuń mają uregulowaną hipotekę	24240	43280	67520	6800	„
32	91	Bieżuń	Karniszyn młyn nieczynny . .	30.5937	3		134 c. m. ż.	Ma wspólną hipotekę z Bieżuniem	11000	4600	16000	1600	„

Odnośnie majątków, oznaczonych numerami kolejnymi 11, 12, 31, cena szacunkowa, a także suma wadjum mogą uledz zmianie na skutek przeszacowania, które będzie dokonane przed przetargiem.

Szczegóły tyczące się warunków licytacji i tekstu ofert przejrzeć można w Redakcji „Młynarza Polskiego“, względnie znaleźć w Nr. 2 „Monitora Polskiego“ z dn. 4 stycznia r. b.

Wydawca: Związek Młynarzy Polskich (Stanisław Pytlewski). Redaktor: Marjan Rutkowski.

SKF

Szwedzkie łożyska kulkowe i rolkowe

Kompletne pędnie (transmisje)

Warszawa, Wierzbowa 8, róg Trębackiej
Tel.: 12-14 i 12-15

Olbrzymia oszczędność na sile popędowej

Zupełne zabezpieczenie od pożarów

Żądajcie ofert i katalogów